

การคัดเลือกชุมชนคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น

ให้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด/กรุงเทพมหานคร

คัดเลือกชุมชนคุณธรรมต้นแบบที่มีความโดดเด่น โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือก ตามข้อกำหนด ดังนี้

ลำดับ	กิจกรรมหรือบริบทตามความเป็นจริงของชุมชน	ผลการดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
ด้านที่ ๑ การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม ด้วยพลัง บวร/บรม (บ้าน-ชุมชน/วัด-ศาสนสถาน/โรงเรียน-ราชการ)			
๑	ดำเนินงานส่งเสริมพัฒนาชุมชนตามกระบวนการ ครบทั้ง ๙ ขั้นตอน (เป็นชุมชนระดับ "คุณธรรมต้นแบบ")	๑	๐
๒	ผู้นำชุมชนเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการชุมชนที่ดี มีหลักธรรมาภิบาล	๑	๐
๓	ผู้นำชุมชนมีความรู้ มีความเข้าใจในบริบทของชุมชนอย่างชัดเจน	๑	๐
๔	ผู้นำพลัง “บวร/บรม” ครบ ๓ องค์ประกอบ และให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง	๑	๐
๕	การมีส่วนร่วมระหว่างผู้นำพลัง “บวร/บรม” และคนในชุมชน ในการแก้ปัญหาและการสร้างความตึงามให้เกิดขึ้นในชุมชน อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง	๑	๐
๖	น้อมนำศาสตร์พระราชา "หลักการทรงงาน จำนวน ๒๗ ข้อ" มาใช้ในการขับเคลื่อนชุมชน ไม่น้อยกว่า ๓ ข้อ	๑	๐
๗	บุคคล/หน่วยงาน/ชุมชนอื่น เข้ามาศึกษาดูงานยังชุมชน หรือคนในชุมชนไปถ่ายทอดความรู้ยังที่อื่น (ในมิติชุมชนคุณธรรม) รวมอย่างน้อย ๕ ครั้ง ในรอบปีที่ผ่านมา	๑	๐
๘	เครือข่ายทางวัฒนธรรม มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม อย่างน้อย ๓ เครือข่าย	๑	๐
๙	ป้ายชุมชนคุณธรรม พร้อมโลโก้กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานอื่น ติดตั้ง ณ พื้นที่ซึ่งเป็นศูนย์กลางของชุมชน	๑	๐
ด้านที่ ๒ ความสำเร็จของการขับเคลื่อนชุมชนด้วยมิติ : หลักธรรมทางศาสนา (ปัญหาต่างๆ ในชุมชนไม่มี หรือลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของปีที่ผ่านมา)			
๑๐	ปัญหาหลักขโมย	๐	๑
๑๑	ปัญหายาเสพติด	๐	๑
๑๒	ปัญหาเล่นการพนัน	๐	๑
๑๓	ปัญหาทะเลาะวิวาท	๐	๑
๑๔	ปัญหาอาชญากรรม	๐	๑
๑๕	ปัญหาทุจริต หลอกลวง	๐	๑
๑๖	ปัญหาหนี้สินนอกระบบ	๐	๑
๑๗	ปัญหาดื่มสุรา เสพของมีนเมา	๐	๑
๑๘	ปัญหาขยะ การรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม	๐	๑
๑๙	ปัญหาการแสดงที่ไม่เหมาะสมในงานบุญ ประเพณี	๐	๑
๒๐	ปัญหาเด็ก เยาวชน ผู้พิการ ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง	๐	๑
ด้านที่ ๓ ความสำเร็จของการขับเคลื่อนชุมชนด้วยมิติ : หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
๒๑	เกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) ที่กรมการพัฒนาชุมชนสำรวจ (ถ้าผ่านเกณฑ์ ให้กรอกข้อมูลในช่อง "มี" แต่ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์ ให้กรอกข้อมูลในช่อง "ไม่มี")	๑	๐
๒๒	รายได้ของครัวเรือนโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา (ถ้ารายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น ให้กรอกข้อมูลในช่อง "มี" แต่ถ้ารายได้ครัวเรือนลดลง ให้กรอกข้อมูลในช่อง "ไม่มี")	๑	๐
๒๓	หนี้สินของครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจากปีที่ผ่านมา (ถ้าหนี้สินครัวเรือนลดลง ให้กรอกข้อมูลในช่อง "มี" แต่ถ้าหนี้สินครัวเรือนเพิ่มขึ้น ให้กรอกข้อมูลในช่อง "ไม่มี")	๑	๐
๒๔	การจัดทำบัญชีครัวเรือนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของครัวเรือนทั้งหมด	๑	๐
๒๕	กลุ่มอาชีพ อย่างน้อย ๒ กลุ่ม	๑	๐
๒๖	กลุ่มออมทรัพย์ อย่างน้อย ๑ กลุ่ม	๑	๐
๒๗	กลุ่มจิตอาสาทำความดี อย่างน้อย ๑ กลุ่ม	๑	๐
๒๘	กลุ่มภูมิปัญญา อย่างน้อย ๑ กลุ่ม	๑	๐
๒๙	การจัดการขยะที่เป็นระบบ และการนำกลับมาใช้ประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ (รีไซเคิล/ rius)	๑	๐
๓๐	ศูนย์การเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง/โคกหนองนาโมเดล พร้อมวิทยากรถ่ายทอดความรู้ อย่างน้อย ๑ แห่ง	๑	๐
ด้านที่ ๔ ความสำเร็จของการขับเคลื่อนชุมชนด้วยมิติ : วิถีวัฒนธรรมไทย			
๓๑	แหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม พร้อมวิทยากรถ่ายทอดความรู้ อย่างน้อย ๑ แห่ง	๑	๐
๓๒	การพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ของชุมชน อย่างน้อย ๒ อย่าง	๑	๐
๓๓	การพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (CPOT) อย่างน้อย ๑ อย่าง	๑	๐
๓๔	การฟื้นฟูเทศกาล ประเพณีของชุมชน อย่างน้อย ๑ เรื่อง	๑	๐
๓๕	การพัฒนาต่อยอดเทศกาลประเพณีของชุมชน เพื่อสร้างคุณค่าทางสังคม และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยอาศัยความร่วมมือและการบูรณาการของคนในชุมชน อย่างน้อย ๑ เรื่อง	๑	๐

ลำดับ	กิจกรรมหรือบริบทตามความเป็นจริงของชุมชน	ผลการดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
๓๖	ฐานข้อมูล/องค์ความรู้ของชุมชน ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน อย่างน้อย ๓ เรื่อง	๑	๐
๓๗	ฐานข้อมูล/องค์ความรู้ของชุมชน เกี่ยวกับ ประเพณี ความเชื่อ พิธีกรรม วิถีชีวิต ท้องถิ่น อย่างน้อย ๓ เรื่อง	๑	๐
๓๘	การพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา ความเชื่อ พิธีกรรม วิถีชีวิต ท้องถิ่น และสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกในชุมชน อย่างน้อย ๒ เรื่อง	๑	๐
๓๙	เครือข่ายทางวัฒนธรรม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน อย่างน้อย ๑	๑	๐
๔๐	มาตรการดูแล ควบคุม ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)	๑	๐
๔๑	ความเอื้ออาทรและความช่วยเหลือเกื้อกูลกันของสมาชิกในชุมชน ทั้งในสถานการณ์ปกติ และสถานการณ์ฉุกเฉิน ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) สถานการณ์อุทกภัย วาตภัย หรือภัยพิบัติต่างๆ	๑	๐
๔๒	ประชาชนนำหลัก ๓ มิติ (ศาสนา เศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรม) มาใช้เป็นภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)	๑	๐
ด้านที่ ๕ การกระจายข้อมูลข่าวสาร และการบูรณาการงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้วยหลักการ "บวร"			
๔๓	ผู้นำพลัง “บวร/บรม” หรือจิตอาสา ทำหน้าที่กระจายข้อมูลข่าวสารของรัฐบาล สู่ประชาชนในชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	๑	๐
๔๔	สื่อบุคคล ที่ทำหน้าที่กระจายข้อมูลข่าวสารตามบทบาทหรือช่องทางสื่อของตน ดังนี้ "บ" : ผู้นำตามธรรมชาติ/ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ อย่างน้อย ๑ คน "ว/ม" : ผู้นำทางศาสนา/บุคลากรทางศาสนา ฯลฯ อย่างน้อย ๑ คน "ร" : บุคลากรทางการศึกษา/กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/อบต./เทศบาล ฯลฯ อย่างน้อย ๑ คน	๑	๐
๔๕	ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทาง Online : Facebook/Line/Youtube/Website/Instagram/TikTok ฯลฯ อย่างน้อย ๑ ช่องทาง	๑	๐
๔๖	ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทาง : เสียงตามสาย/หอกระจายข่าว/สถานีวิทยุชุมชน,ท้องถิ่น/ป้าย,บอร์ด/เวทีประชาคม ฯลฯ อย่างน้อย ๒ ช่องทาง	๑	๐
๔๗	ประชาชนในชุมชนได้รับข้อมูลข่าวสาร และมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล	๑	๐
๔๘	ประชาชนในชุมชนได้เข้าร่วมและได้รับประโยชน์ในโครงการ /กิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐ อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม	๑	๐
๔๙	การบูรณาการ งาน/โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน ในพื้นที่ ร่วมกับ ผู้นำพลัง “บวร/บรม” ในชุมชน	๑	๐
๕๐	การบูรณาการ งาน/โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน นอกพื้นที่ ร่วมกับ ผู้นำพลัง “บวร/บรม” ในชุมชน	๑	๐
๕๑	งาน/โครงการ/กิจกรรม ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินการในชุมชน โดยใช้พลัง “บวร/บรม” เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนและดำเนินการ	๑	๐
๕๒	การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ อย่างน้อย ๓ หน่วยงาน	๑	๐
ด้านที่ ๖ ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจ			
๕๓	ชุมชนมีภูมิทัศน์ที่มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม หน้าบ้าน น่านั่ง เป็นระเบียบเรียบร้อย	๑	๐
๕๔	แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี ที่บรรพบุรุษได้สร้างสมและถ่ายทอดเป็นมรดกสืบทอดกันมา ไม่ว่าจะเป็น อาคารบ้านเรือน ศาสนสถาน ตลาดวัฒนธรรมถนนสายวัฒนธรรม ตลาดน้ำ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ศูนย์การเรียนรู้ บ้านศิลปิน หอศิลป์ งานประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน การแสดงศิลปวัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง การแต่งกาย ภาษา ชนเผ่า เป็นต้น)	๑	๐
๕๕	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งโบราณคดี อุทยานประวัติศาสตร์ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์	๑	๐
๕๖	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น สวนเกษตรอินทรีย์ สวนผสม ไร่ สวน นา ฟาร์ม เกษตรผสมผสาน	๑	๐
๕๗	พื้นที่หรือศูนย์การเรียนรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การเรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	๑	๐
๕๘	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน เป็นความงดงามตามสภาพธรรมชาติ ความแปลกตาของสภาพธรรมชาติ ตัวอย่าง เช่น อุทยานแห่งชาติ ภูเขา ถ้ำ น้ำตก ทะเล หาดทราย ภูเขา ป่าชายเลนจุดชมวิว น้ำพุร้อน น้ำแร่ และอื่น ๆ)	๑	๐
๕๙	กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม โดยเป็นกิจกรรมที่เป็นวิถีดั้งเดิมของชุมชน เช่น การทำบุญตักบาตร การทำอาหารพื้นบ้าน งานฝีมือ การละเล่น การแสดงพื้นบ้าน การเรียนรู้อาชีพและวิถีชีวิตของชุมชน ฯลฯ อย่างน้อย ๒ กิจกรรม	๑	๐
๖๐	จุดเช็คอินในชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว/สถานที่สำคัญ อย่างน้อย ๑ จุด	๑	๐
๖๑	นำเสนอ/อัตลักษณ์ของชุมชน : ชชาติพันธุ์ ภาษา ศิลปะ ดนตรี และการแสดง เครื่องแต่งกาย เทศกาล ประเพณีท้องถิ่น กีฬา การละเล่นท้องถิ่น อาหารท้องถิ่น ภูมิปัญญาด้านอื่นๆ เช่น หัตถกรรม การก่อสร้างบ้านเรือน สมุนไพร ฯลฯ ส่งเสริมการท่องเที่ยว	๑	๐
๖๒	ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน	๑	๐
๖๓	ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (Cultural Product of Thailand : CPOT) ที่มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี นวัตกรรมเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ มีความร่วมสมัย และตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน	๑	๐
๖๔	โลโก้ผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน และบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการพัฒนาแล้ว	๑	๐
๖๕	ช่องทางการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น ร้านค้าชุมชน /ตลาดหมู่บ้าน/ตลาดชุมชน/ถนนสายวัฒนธรรม/ตลาดประชารัฐอื่นๆ/ตลาด	๑	๐
๖๖	กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การสาธิต / Workshop ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว	๑	๐
๖๗	โฮมสเตย์/ที่พัก สำหรับบริการนักท่องเที่ยว ที่มีความสะอาด สวยงาม เหมาะสม	๑	๐

ลำดับ	กิจกรรมหรือบริบทตามความเป็นจริงของชุมชน	ผลการดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
๖๘	ร้านอาหารท้องถิ่น	๑	๐
๖๙	ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ต้อนรับนักท่องเที่ยว อย่างน้อย ๑ อย่าง	๑	๐
๗๐	มัคคุเทศก์ท้องถิ่น/มัคคุเทศก์น้อย/นักเล่าเรื่องชุมชน/จิตอาสาบริการนักท่องเที่ยว ฯลฯ อย่างน้อย ๒ คน	๑	๐
๗๑	การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวภายในชุมชน หรือการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนกับแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นของจังหวัด หรือพื้นที่ใกล้เคียง	๑	๐
๗๒	การรวมกลุ่มส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน อย่างน้อย ๑ กลุ่ม	๑	๐
๗๓	การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน ดังนี้ สื่อประชาสัมพันธ์ : คลิปวิดีโอ/แผ่นพับ/อินโฟกราฟิก/ป้ายประชาสัมพันธ์ ฯลฯ อย่างน้อย ๒ สื่อ ช่องทางการประชาสัมพันธ์ Online : Facebook/Line/Youtube/Website/Instagram/TikTok ฯลฯ อย่างน้อย ๑ ช่องทาง	๑	๐
๗๔	การจองที่พัก การซื้อแพ็คเกจท่องเที่ยว และการสั่งซื้อสินค้าของชุมชน ผ่านระบบ Online	๑	๐
๗๕	ห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยว คนพิการ และผู้สูงอายุ	๑	๐
๗๖	ทางลาดสำหรับผู้พิการ และผู้สูงอายุ	๑	๐
๗๗	ที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว ที่เหมาะสมและเพียงพอ	๑	๐
๗๘	การดูแลความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว	๑	๐
๗๙	ป้ายชุมชนคุณธรรมฯ และโลโก้กระทรวงวัฒนธรรม และป้าย /สัญลักษณ์บอกทาง นำสู่สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในชุมชน	๑	๐
๘๐	จุด/สถานที่ติดต่อ สำหรับอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว	๑	๐
รวมคะแนน		๘๐	

การคัดเลือกองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น (ในส่วนภูมิภาค)
ให้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด/กรุงเทพมหานคร คัดเลือกองค์กรคุณธรรมต้นแบบ
ระดับสำนัก/กองหรือเทียบเท่าที่มีความโดดเด่นโดยใช้เกณฑ์การคัดเลือก ตามข้อกำหนด ดังนี้

ลำดับ	ความสำเร็จการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม	ผลการดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
๑	มีผลคะแนนเฉลี่ยจากการประเมิน ๙ ตัวชี้วัด เท่ากับ ๒๗ คะแนน	๑	๐
๒	มีผลการประเมินในระดับองค์กรคุณธรรมต้นแบบในปีที่ผ่านมา ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๒ ปี	๑	๐
๓	มีการจัดทำระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) เพื่อสร้างแรงจูงใจและให้คุณค่าต่อการทำความดี โดยมีการตอบแทนความดีในรูปแบบตัวเงินและไม่มีตัวเงิน เช่น เงินรางวัล โบนัส เกียรติบัตร สิ่งของเครื่องใช้หรือสิทธิพิเศษหรือสิทธิประโยชน์ในการศึกษาดูงาน อย่างน้อย ๑ ระบบ	๑	๐
๔	มีการทำกิจกรรมสาธารณะร่วมกับชุมชนหรือองค์กรภายนอก เพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกในสังคม	๑	๐
๕	มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อเป็นช่องทางการเผยแพร่องค์ความรู้ โครงการ/กิจกรรม สื่อ หรือผลสำเร็จของการดำเนินงาน โดยจัดตั้งในรูปแบบสถานที่หรือผ่านระบบออนไลน์	๑	๐
๖	ผู้นำองค์กรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม	๑	๐
๗	มีการถอดบทเรียน ผลสำเร็จของกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม	๑	๐
๘	มีองค์กรภายนอกเข้ามาศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือมีวิทยากรไปถ่ายทอดกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กร	๑	๐
๙	มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรและสภาพแวดล้อมในทางที่ดีขึ้น	๑	๐
๑๐	องค์กรไม่มีภาพลักษณ์บกพร่องทางคุณธรรมจริยธรรม ภายใน ๒ ปีที่ผ่านมา เช่น ผู้นำองค์กรไม่เคยถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช.ชี้มูลความผิด หรือศาลพิพากษาให้มีความผิดในคดีเกี่ยวกับการทุจริต หรือองค์กรไม่มีข่าวที่ปรากฏต่อสาธารณะอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการกระทำของผู้นำองค์กรที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ด้านการขาดคุณธรรมจริยธรรม	๑	๐
รวมคะแนน			